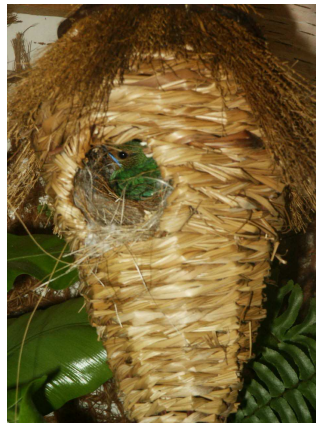

FOKVERSLAG VAN DE EMERALD NECTARVOGEL
Nectarinia famosa of Malachite Sunbird
Door Arjen Jongejan / foto's auteur.

De nectarvogels (soms ook nog honingzuigers genoemd, redactie) vormen een familie van circa 118 soorten onderverdeeld in 5 geslachten. Nectarvogels -Nectariniidae zijn zangvogels en verwant aan de Aziatische familie van de bastaardhoningvogels -Dicaeidae, en zelfs verwant aan de weervogels -Ploceinae uit de Oude Wereld.

De uiterlijke gelijkenis met bijvoorbeeld kolibries is weer anders, dit komt door de evolutie. Ze hebben onafhankelijk van elkaar dezelfde kenmerken ontwikkeld onder dezelfde omstandigheden. Net als kolibries hebben ze een kwastachtige lange tong en drinken ze soms, hangend in de lucht uit bloemen. Ze zijn alleen minder wendbaar en kunnen niet achteruit vliegen en eten de nectar zittend op een tak.

Ook het broedgedrag is anders. Kolibries zijn polygaam en nectarvogels monogaam. Hun nest is vaak bol- of peervormig. Het wordt gebouwd van gras en plantendelen samen met spinrag en vaak opgebonden aan een tak. Het gemiddelde legsel bestaat uit 2 of 3 eieren die door het vrouwtje ongeveer 14 tot 16 dagen worden bebroed.

Het bol- en peervormige nest, links met 0-1 nectarvogel, midden 0-1 suikervogel, 1-1 Emerald nectarvogels bij de nectarbakjes.

Het voedsel bestaat uit nectar aangevuld met kleine vruchtjes en insecten die ze uit de lucht vangen of onder bladeren vandaan toveren. De meeste nectarvogels leven in Afrika en de Emerald nectarvogel is te vinden in bergachtige streken in bijna heel oostelijk en zuidelijk Afrika. Het mannetje heeft verlengde staartveren die hem wel 10 cm langer maken dan het vrouwtje, dat gemiddeld zo'n lengte heeft van 15 cm. Andere nectarvogels leven verspreid over het grootste deel van Afrika. De meeste soorten komen voor in het midden en oosten van Azië en Australië.

Nectarvogels behoren tot de meest kleurrijke vogels van de Oude Wereld. Zij hebben een prachtig glanzend verenkleed in vele kleuren, die je verblinden in de zon. Het mannetje is vaak veel kleurrijker dan het vrouwtje, maar weer andere soorten, vooral die in het bos leven zijn bescheidener van kleur. De grootte varieert van ± 7 cm tot wel 26 cm lang. Alle soorten hebben vrij korte afgeronde vleugels, de snavel is gebogen en fijn van structuur en ook verschillend in lengte.

In mijn volière met een afmeting van $\pm 3,5$ bij 4 meter en een hoogte van 3 meter, zitten een koppel emerald nectarvogels samen met 1-1 Japanse nachtegale en 1-1 schamalijsers.

In eerste instantie dacht ik dat de nachtegalen waren begonnen met een keurig nestkommetje in een kamervaren. Deze staat in de binnenvolière van 3 bij 1 meter van 2,5 meter hoog die helemaal aangekleed is met kamerplanten, grillige takken en boomstronken. Maar er zat geen bodem in, wat mij verwonderde dus nieuwsgierig moet ik maar even afwachten. Pas toen er een mooi tunneltje van allerlei materiaal aangebreid was, begreep ik dat de emeralds begonnen waren met de voortplanting.

Mijn volière.

De balts is prachtig om te zien. Trillend op een tak met afhangende vleugels om de knalgele schouderpluimen goed te laten zien, probeert hij het vrouwtje te veroveren en houdt tevens zo ook de andere vogels uit de buurt en op afstand. Dit gaat zeer fel en heel snel en fanatiek. Nu volgen dagen van afwachten want ze slopen een nest net zo vlug als dat ze het opbouwen. Tot mijn verbazing werd het hele nest afgebouwd en goedgekeurd. Nu heel voorzichtig met een klein zaklantaarntje erin gekeken en zie daar, ja hoor 1 eitje. De volgende dag nummer 2 en na nummer 3 ging ze zitten broeden, en vloog ze er ook gelijk niet meer vanaf als ik de volière binnenkwam. (Dat deed ik dus zo min mogelijk). De man broedt niet mee, maar beschermt het nest door alles op afstand te houden met een felheid waar je ontzag van krijgt. Dit is natuurlijk uniek achter in je tuin een klein stukje Afrika. De pop maakt het broeden keurig af en ondertussen ga ik in de volière meer sproeien om de vochtigheidsgraad naar 70 tot 80 % te krijgen. Hoger gaat niet want dan kun je ieder jaar een nieuwe volière bouwen. Na \pm 15 dagen was de pop er even af toen ik nieuwe nectar (sunbird van Avian) neerzette, en kon ik even gluren. Mn hart sloeg een keer over er lagen 2 jonge vogeltjes in het nest.

Het mannetje balts naar zijn popje. Duidelijk is de gele verenpartij aan de schouder te zien.

Ik geef mijn vogels Sunbirdnectar van Avian, samen met universeel delicaat en Tovo vermengd met kleine brokjes tahoe en daaroverheen nutriboost voor de nodige vitamientjes, aminozuren en mineralen. Daarbij een klein beetje buffalo's en meelwormen. Dit is het

basisvoer. Maar nu moest het anders want ze willen vliegjes en mijn fruitvliegjes voorraad was nog niet op peil, wat wil je ook het is nog maar april. Nu wordt het spannend en voor alle boeren en fietsers in de buurt van Oosterend op Texel lachwekkend maar ook nieuwsgierigheid steekt de kop op. Want om een kerel met in de ene hand in zijn eerste versnelling de fiets en in de andere hand een groot vangnet, gemaakt van een oude trouwjurk (niet dé jurk want die hangt nog op zolder) dwars door de berm te zien mountainbiken om zoveel mogelijk weideplankton te vangen. Sommigen toeteren even achter je is goed bedoeld(humor) maar de route komt dan riskant dicht lang het slootje te lopen en remmen in de berm valt niet mee met een hand wat ook nog de voorrem is. U begrijpt het. Afijn, de dia's flitsen al voorbij in uw hoofd denk ik en er verschijnt vast wel een glimlach op het gezicht. Maar we zetten door, op dammen kunnen we altijd nog gaan en de conditie gaat flink vooruit het heeft eigenlijk alleen maar voordelen. Ik denk dat doseren belangrijk is dus dat wil zeggen vrouw en kinderen mobiliseren om gedoseerd over de dag dus * 8 keer per dag door de berm gaan om te vangen. Dit werd gedaan en zonder de familie had ik deze prestatie misschien niet gehaald, waarvoor dank. Ik heb het nog even geprobeerd met de auto, ja gemakzucht, maar je moet dan aan de linkerzijde van de weg rijden met een hand aan het stuur. Met de ander hand met het net door de berm proberen van alles te vangen. Wel dit ging best goed totdat ik de bocht om moest en er allerlei paaltjes opdoken inclusief een tractor met een boer erin met een grijns op zijn gezicht. Dus dit is ook geen aanrader, Arjen gaat wel weer op de fiets, dat is toch gezonder.

Wat ik eigenlijk verwachtte was dat de nectarvogels alles op één zouden zetten en de andere in de steek zouden laten, deze ervaring heb ik met tangara's. Veel aanbod 2 eieren, weinig aanbod alles op één. Maar wij sluiten ze op, dus het ligt aan ons, einde discussie.

Jongen van pas geboren tot en met net uitgevlogen.

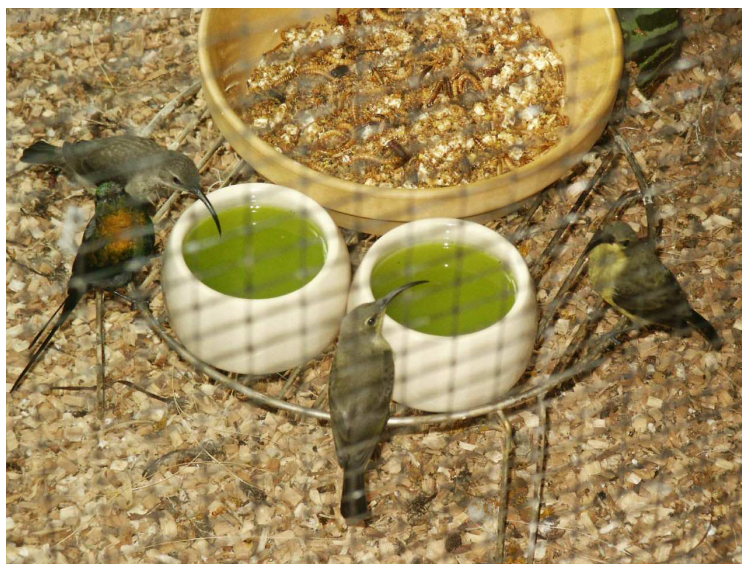
Het ging geweldig ze voerden ze allebei prima en ze groeiden eigenlijk wel hard. Verbazend hoe alles in formaat mee groeit en op zijn plek komt. De man helpt nu ook met voeren wat hij voorbeeldig doet. Het is verbazend hoe ze de hele snavel vol rijgen met vliegen en ze daarna in twee porties verdelen voor het jonge grut. Na 14 dagen komt de grote dag; ze vliegen uit. Ik had de vlag al uitgehangen en tot mijn grote verbazing deed het hele straatje mee, wat zeg ik het was zelfs op tv overal de vlag uit. (Koninginnedag dus voor diegene die het nog niet begrepen had). Het is een vermaak om te zien hoe ze al kunnen klauteren en een beetje vliegen, landen gaat nog niet zo, maar al doende leert men. Al na een paar dagen gaan ze al aardig vliegend door de binnenvolière. Ze zijn bijna net zo groot als de ouderpop alleen ietsje geler van kleur. Na een kleine week willen ze al nectar drinken en zelfs al zelf proberen vliegen te vangen. 10 x mis maar ook regelmatig raak. Na een week eten ze veel minder vliegjes, dus hoef ik nog maar 4 x per dag vliegen te vangen, dat vindt iedereen een prima idee want het was best intensief 8 x per dag.

Links en recht; een vette vlieg is gevangen, midden pa voert een van de 2 jongen.

Nu heb ik een theorie dat als ik door ga met vangen de jongen snel op de nectar worden gezet door de ouders en zelf een nieuw nest gaan maken vanwege het aanbod. Maar dat is meer een theorie, dus afwachten maar. In ieder geval ben ik nu de trotse bezitter van twee jonge Emerald nectarvogels.

PS. Het theorie klopt toch, er is een tweede nest gemaakt in een andere plant. De jongen kunnen er tot nu toe bij blijven en de man is (nog) niet agressief tegen ze. De jongen drinken nu al helemaal zelfstandig nectar en gaan zelfs naar buiten om zelf wat te vangen. Het volgende nest zal ik proberen te ringen. Maar het ene nest is het andere niet en zulk mooi weer in april is ook mazzel. Maar met een beetje geluk en wat kennis van zaken en gevoel kom je toch een heel eind en kunnen deze vogels ook op de lijst "Plant zich voort in gevangenschap".

De gehele familie Emerald nectarvogel bij de rijk gedekte tafel.